

Državna svetnika
Samer Khalil in
Jernej Verbič

Črnomelj in Postojna, 10. junij 2013

Gospod
Mitja Bervar
Predsednik
Državnega sveta

Zadeva: Vprašnji Banki Slovenije glede nadzora nad delovanjem bank v povezavi z rezervacijo sredstev iz naslova prejemka denarne socialne pomoči in ustreznega sankcioniranja kršitev

Na podlagi 66. in 98. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09 in 101/10) predlagava, da se Banki Slovenije postavi naslednji vprašnji:

- 1. Ali Banka Slovenije izvaja kakršenkoli nadzor nad delovanjem bank v povezavi z rezervacijo sredstev iz naslova prejemka denarne socialne pomoči, v povezavi z določbami Zakona o izvršbi in zavarovanju?**
- 2. Ali ima Banka Slovenije predvidene oziroma izvaja kakršnekoli sankcije v primeru ugotovitev nezakonite rezervacije sredstev, ki po 101. členu Zakona o izvršbi in zavarovanju sodijo med prejemke, ki so izvzeti iz izvršbe?**

Obrazložitev:

V medijih je bila izpostavljena zgodba Miroslava Grujića in Milivoja Vukadinovića, redno zaposlenima v postojnskem tiskarskem podjetju Čukgraf, d.o.o., ki od 7. maja 2013 protestirata na Trgu Revolucije pred stavbo, v kateri zasedata Državni zbor in Državni svet.

Miroslav Grujić je na bolniški zaradi poškodbe pri delu, Milivoj Vukadinović zaradi bolezni, ugotovljene pri obveznem zdravniškem pregledu. Oba sta na bolniški od leta 2010, vendar že več kot leto dni ne prejemata nadomestila plač med začasno zadržanostjo od dela iz sredstev obveznega zdravstvenega zavarovanja. Poleg tega nimata plačanih prispevkov za socialno varnost, zaradi česar je bilo njuno zdravljenje prekinjeno, in sta brez kakršnihkoli prihodkov.

Po zadnjih informacijah skušata pristojno Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti ter Varuh človekovih pravic storiti vse, da bi se njuna situacija izboljšala, med drugim naj bi pristojno ministrstvo preverilo možnosti za pridobitev denarne socialne pomoči, ki naj bi jo delavca že uveljavljala. Pri tem pa bi

bilo potrebno zagotoviti, da bosta to denarno pomoč, navkljub morebitnemu sklepu o izvršbi na denarna sredstva, ki jih ima dolžnik pri določeni organizaciji za plačilni promet, omenjena sredstva tudi prejela.

V novici, ki jo je Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve v zvezi z reševanjem omenjenih dveh primerov objavilo na svoji spletni strani dne 4. 6. 2013, je bila namreč (poleg ugotovljenih nezakonitih postopanj s strani delodajalca) izpostavljena tudi problematika spornega ravnanja nekaterih bank, ki kljub določbam 101. člena Zakona o izvršbi in zavarovanju (Uradni list RS, št. 3/07-UPB4, 93/07, 6/08 Skl.US: U-I-354/07-6, 37/08-ZST-1, 45/08-ZArbit, 113/08 Odl.US: U-I-344/06-11, 28/09, 47/09 Odl.US: U-I-54/06-32 (48/2009 popr.), 57/09 Skl.US: Up-1801/08-10, U-I-237/08-10, 51/2010, 26/11, 14/12 in 17/13 Odl.US: U-I-79/12-15), rezervirajo sredstva iz naslova denarne socialne pomoči, ki jih posamezniki dobijo na svoj račun, z namenom izvršitve sklepa o izvršbi na denarna sredstva.

V prejšnjem odstavku omenjeni 101. člen Zakona o izvršbi in zavarovanju določa prejemke, ki so izvzeti iz izvršbe, pri čemer v deseti točki navaja tudi prejemke iz naslova denarne socialne pomoči po zakonu, ki ureja socialno varstvo. Poleg navedenega prejemka iz naslova uveljavljanja pravic iz javnih sredstev so iz izvršbe izvzeti tudi številni ostali prejemki iz javnih sredstev (otroški dodatki, državne štipendije itd.) ter ostali denarni prejemki (nadomestilo za invalidnost po zakonu, ki ureja družbeno varstvo duševno in telesno prizadetih oseb, dodatek za pomoč in postrežbo, dohodki od občasnega dela invalidov, ki so vključeni v institucionalno varstvo po zakonu, ki ureja socialno varstvo, in jih pridobivajo izven kriterijev redne zaposlitve, denarna sredstva pomoči potrebnim, ki jih zagotavljajo humanitarne organizacije, ki delujejo v skladu z zakonom, ki ureja humanitarne organizacije, oskrbnine po zakonu, ki ureja rejniško dejavnost idr.). V primeru, da banke v zvezi s tovrstnimi prejemki avtomatično izvedejo rezervacijo sredstev v korist upnika, torej kršijo navedene zakonske določbe.

V skladu s 43. členom Zakona o Banki Slovenije (Uradni list RS, št. 72/06 - ZBS-1-uradno prečiščeno besedilo), ki govori o njenih pristojnostih nadzora, naj bi Banka Slovenije v okviru svojih pristojnosti z nadzorom bank in hranilnic ter drugih oseb v skladu z zakonom, preverjala izvajanje določb Zakona o Banki Slovenije in drugih zakonov ter na njihovi podlagi izdanih predpisov ter ukrepov. Torej tudi izvrševanje določb Zakona o izvršbi in zavarovanju v zvezi z navedeno problematiko.

Posameznike ali družine, ki se znajdejo v položaju, v katerem so popolnoma odvisni od prejemkov iz naslova denarne socialne pomoči in jim torej slednja pomenijo edini vir preživetja, bi bilo potrebno zaščiti tudi tako, da pristojne državne institucije na tem področju zagotovijo strikten nadzor nad spoštovanjem zakonodaje s področja izvršbe ter uvedejo ustrezne sankcije proti bančnim ustanovam, ki slednjo kršijo.

Državni svetnik
Samer Khalil, l.r.

Državni svetnik
Jernej Verbič, l.r.